



Vaellusryhmä Pältsan ja Paraksen maisemissa.

Lavajärven Seudun Reservinalliupseerit tuntureilla

Teksti : Kirsi Mäkyne

Kuvat: Esko Puustinen

Yhdistyksen perinteikäs vaellus suuntautui tällä kertaa kolmen valtakunnan rajapyykin ympäristöön. Peruslenkki Kilpisjärveltä Ruotsin ja Norjan kautta takaisin Kilpisjärvelle oli noin 50 km. Lisäkilometrejä oli mahdollisuus kävellä sekä Ruotsin että Norjan puolella kahtena ”vapaapäivänä”, joina ohjelma oli vapaa. Kokonaismatkan pituudeksi muodostui 50–80 km sen mukaan, miten paljon kukin halusi kävellä peruslenkin lisäksi. Tämä oli jo yhdistyksen 12. vaellusretki, ja mukaan lähti 12 innokasta vaeltajaa, joista neljä oli ensimmäistä kertaa ryhmän matkassa.

Taipaleemme alkoi sunnuntaina 5. heinäkuuta Leviltä, jonne ryhmä oli kokoontunut edellisenä päivänä. Ajoimme aamupäivällä suunnilleen 300 km:n matkan Kilpisjärvelle. Haimme Norjan Tullista panttia vastaan kaksi avainta Norjan tupiin, sillä siellä kaikki tuvat ja muut rakennukset ovat lukossa. Matkamme jatkui klo 14 Malla-laivalla Kilpisjärven retkeilykeskuksen laiturista kohti Ruotsia ja Koltaluoktaa. Sieltä aloitimme

patikoinnin pilvipoutaisessa säässä lämpötilan ollessa alle 10 astetta. Vaikka tuuli tuntui välillä viileältä, ilma oli ihan sopiva tunturien rinteiden kiipeämiseen. Valtaosa 14 km mittaisesta päivämatkastamme olikin ylämäkeä vaeltaessamme kohti lumisia ja jylhiä tuntureita. Myöhään illalla saavuimme melko pitkän päivän päätteeksi ensimmäiselle yöpymispaikallemme Pältsastugalle.

Maanantain ohjelma oli vapaavalintainen. Lähistöllä sijaitti kaksi yli 1 400-metristä tunturin huippua, Pältsan ja Juoksavatnjunni. Osa porukasta lähti valloittamaan näistä jälkimmäistä ja osa halusi tutustua tuvan ympäristöön, jossa pääsi ihailemaan mm. Bealcanjohkan komeaa vesiputousta. Päivä oli edelleen viileä, ja iltapäivällä saapuva sade peitti tunturien huiput ja ylärinteet ohueen valkeaan lumipeitteeseen. Tunturinvalloittajat ehtivät kuitenkin ihaila hienoja maisemia 1.450 m korkeudessa merenpinnasta, ennen kuin pilvet peittivät Juoksavatnjunnin syleilynsä. Jäimme vielä toiseksi yöksi telттаilemaan Pältsastugan ympärille.



Bealcanjohkan komea vesiputous.

Paras-tunturin huippu vartioi unta

Aamu oli pilvinen ja hieman sadettakin oli ilmassa valmistautuessamme seuraavalle taipaleelle. Edessä oli 11 km Norjan puolelle Gappohyttalle. Lähdimme kulkemaan laakson keskellä kohoavaa hiekkaharjannetta pitkin. Ohittaessamme Pältsan jyrkähköt huiput pilvet olivat hälvenemässä ja aurinko pääsi ajoittain paistamaan kulkijoille. Harjanne jatkui lähes koko matkan Gappohyttalle asti. Mielenkiintoinen luonnonmuodostelma erotti ennen päättymistään vielä kaksi järveä. Kalliolla



Paras-tunturi iltapäivän auringon valaisemana.

nököttävän Gappohyttan ympäristö oli huomattavasti kivisempää kuin Pältsastugan nummimainen sijaintipaikka, mutta teltpaikkoja löytyi Gappohyttaltakin riittävästi. Osa ryhmästä halusi kokeilla norjalaisen tuvan patjojen pehmeyttä ja nukkua tuvassa. Korkeuksiin kohoava pyramidimainen Paras-tunturin (Barras) huippu vartioi untamme vajaan 10 kilometrin päässä tuvasta.

Keskiviikko oli taas ohjelman suhteen vapaavalintainen päivä. Ryhmämme jakautui kolmeen pienempään porukkaan: yksi ryhmä suuntasi maisemaa hallitsevalle Parakselle, toinen porukka lähti valloittamaan matalamman Gappoain huipun (900 m) ja kolmas porukka lähti tutustumaan Paraksen alarinteen kukkaloistoon.

Huikaimmat näkymät avautuivat varmasti Paraksen 1 419 m korkuiselta kapealta huipulta, mutta maisemat näyttivät jylhiltä alempaakin katsottuna. Sää suosi meitä pitämällä pilvet loitolla, jolloin lumiset huiput pääsivät esiin koko komeudessaan. Saimme vielä nauttia aurinkoisesta illasta tunturien sylissä, sillä viivyimme Gappohyttalla toisenkin yön.



Paraksen alarinteen kukkaloistoa.

Kolmen valtakunnan rajapyykillä

Aamulla pakkasimme taas tavarat rinkkoihin ja jatkoimme taivaltamme kohti kolmen valtakunnan rajaa. Tunturien huiput olivat kietoutuneet pilviverhoihin hyvästellessämme Gappohyttan. Alkuun polku johti ylämäkeen, mutta sitten laskeuduimme vähitellen alemmas Goldajärven rantaan. Pidimme tauon Goldahyttalla, mutta ryhmän yksimielisellä päätöksellä jatkoimme matkaamme vielä kolme kilometriä Suomen puolelle Kuohkimajärven autiotuvalle. Päivämatkan pituudeksi tuli yhteensä 16 km. Illalla kävimme katsomassa lähellä sijaitsevaa kolmen valtakunnan rajapyykkiä ihailen vielä horisontissa kohoavaa Parasta. Kuohkimajärven yli purjehti illan ja yön aikana sadekuuroja, ja hyttysetkin tuntuivat viihtyvän tunturikoivikon keskellä.



Kolmen valtakunnan rajapyykki taustanaan Paras ja muita lumisia tuntureita.

Viimeinen vaelluspäivämme perjantai oli huomattavasti lämpimämpi kuin matkamme ensimmäiset päivät. Niinpä nousu Mallan rinteeseen nosti hien otsalle. Puurajan yläpuolelta saimme ihailla Kilpisjärveä ja taustalla kohoavaa Saanaa. Reitin nähtävyys Huntuputous oli kuvauksellinen. Päivän mittaan pilvet synkkenivät ja sitten taivaasta alkoi tipahdella sadepisaroiita, ensin harvakseltaan ja sitten hieman tiheämpään tahtiin. Viimeiset kilometrit Mallalta Kilpisjärvelle olivat alamäkeä, mutta osittain hidaskulkuista kivikkoa. Kun Mallan luonnonpuisto päättyi ja tulimme Saanan juurelle, päättyi myös vuoden 2009 vaelluksemme. Matka tarjosi meille hyviä kokemuksia, ja kaikki meistä taisivat olla yksimielisiä siitä, että reitin maisemat olivat näkemisen arvoisia.

